

РЕШЕНИЕ

№ 799

гр. Велико Търново , 07.07.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВЕЛИКО ТЪРНОВО, XVII СЪСТАВ в публично заседание на десети юни, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: АННА ДИМОВА

при участието на секретаря МАЯ К. ТРИФОНОВА
като разгледа докладваното от АННА ДИМОВА Гражданско дело № 20214110100766 по описа за 2021 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството по делото е образувано по предявен от Националния осигурителен институт, чрез ТП на НОИ - Велико Търново, срещу "Прелом" ЕООД – село Русаля, община Велико Търново и П. ИЛ. П. иск с правно основание чл. 74 КТ. В исковата молба процесуалният представител на ищеца развива съображения, че в резултат на извършена проверка на контролен орган в ТП на НОИ - Велико Търново е съставен Констативен протокол № КП-5-04-00847453/30.11.2020г., като при проверката е установено, че П. ИЛ. П. е регистриран като самоосигуряващо се лице в „Прелом“ ЕООД от 04.12.2007г. до 31.10.2020г. и са му подавани данни по чл. 5, ал. 4, т. 1 КСО, както и че на 17.04.2016г. е сключен трудов договор между П.П. и „Прелом“ ЕООД за длъжност „автомонтьор-механик“. Посочва, че длъжността е подчинена на управителя на предприятието - т.е. на себе си, доколкото от справка в ТР е установено, че „Прелом“ ЕООД е регистрирано 14.11.2007г. и се представлява и управлява от П.П.. В този смисъл П.П. в качеството си на управител на дружеството е сключил трудов договор сам със себе си, поради което счита, че сключеният трудов договор № 0012/17.04.2016г. е недействителен на основание чл. 74, ал. 3, във връзка с чл. 74, ал. 1. предл. първо КТ. Навежда доводи, че съгласно чл. 147, ал. 1 ТЗ едноличният собственик на капитала управлява и представлява дружеството лично или чрез определен от него управител, като в случай, че едноличният собственик на капитала е

и управител на дружеството, не може да се намира в такава служебна зависимост от самия себе си, която е характерна при съществуването на трудово правоотношение. Той се ползва с пълна свобода на оперативно управление на дружеството и разполага с широки възможности за вземане на решения по собствена преценка. Не е възможно едно и също лице да възлага и да изпълнява работата, да извършва оценка на труда и изпълнението, да налага дисциплинарни наказания, да си разрешава ползване на отпуск, да прекратява трудовия договор или да води съдебен спор при незаконосъобразно уволнение. На следващо място посочва, че разпоредбата на чл. 4, ал. 1. т. 7 КСО предвижда, отделно самостоятелно основание за осигуряване на управителите на търговски дружества, различно от това за работниците и служителите, т.е. ако идеята на законодателя е била отношенията между управителя и управляваното от него дружество да се уреждат с трудов договор, то тогава разпоредбата на чл. 141, ал. 7 ТЗ би го предвидила изрично, а основанието за общественото осигуряване на тези лица щеше да бъде чл. 4, ал. 1, т. 1 КСО - като за всички работници и служители. Направено е искане да бъде постановено решение, с което на основание чл. 74, ал. 1 КТ да бъде обявен за недействителен трудов договор № 0012 от 17.04.2016 година, сключен между „Прелом“ ЕООД и П. ИЛ. П., поради противоречието му на закона. Претендира да бъдат присъдени направените от ищеца разноски по делото.

В срока по чл. 131 ГПК са постъпили отговори на исковата молба. Процесуалните представители на ответниците развиват съображения, че предявеният по делото иск е процесуално недопустим, доколкото трудовият договор е прекратен със Заповед № 33 от 10.09.2020 година, респективно – за ищеца липсва правен интерес от предявяването на този иск. Процесуалният представител на П.П. развива и съображения за липса на активна процесуална легитимация за предявяване на иска. На следващо място посочват, че искът е изцяло неоснователен. Твърдят, че трудовият договор е сключен изцяло в съответствие със закона, като от една страна е сключен от юридическото лице като самостоятелен обект на правото, различен от своите органи на управление. Направено е искане предявеният иск да бъде оставен без разглеждане, респективно – да бъде отхвърлен като неоснователен. Претендират да бъдат присъдени направените от ответниците разноски по делото.

Съдът, като взе предвид становищата на страните и представените по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

От извършена служебна проверка в ТР се установява, че „Прелом“ ЕООД е със седалище и адрес на управление в село Русаля, община Велико Търново, ул. „91“, с ЕИК 104699591. Едноличен собственик на капитала на дружеството и управител на същото е вписан П. ИЛ. П..

Не е спорно по делото, а и от представеното заверено копие на Трудов договор

№ 0012 от 17.04.2016 година, ведно с длъжностна характеристика /л. 7-9 от делото/, безспорно се установява, че на посочената дата между „Прелом“ ЕООД – село Русаля, община Велико Търново, представлявано от П. ИЛ. П. и П. ИЛ. П. е сключен трудов договор, по силата на който дружеството е възложило, а П.П. е приел да изпълнява длъжността „автомонтьор-механик“.

Не е спорно по делото, а и видно от приложеното заверено копие на Заповед № 33 от 10.09.2020 година на "Прелом" ЕООД - село Русаля, община Велико Търново /л. 13/, на посочената дата е прекратено посоченото по-горе трудово правоотношение.

Видно от Констативен протокол № КП-5-04-00847453 от 30.11.2020 година на ТП на НОИ - Велико Търново /л. 4/ от ТП на НОИ - Велико Търново е извършена проверка във връзка с постъпил сигнал относно предоставена информация от издаден болничен лист и подадените данни по чл. 5, ал. 4, т. 1 КСО за лицето П. ИЛ. П., което е осигурено по две правоотношения.

По делото са приложени и заверени копия на: Писмо, вх. № Ц1056-04-142#3 от 28.07.2020 година на ТП на НОИ - Велико Търново; Молба от П. ИЛ. П. от 17.04.2016 година; Учредителен акт на "Прелом" ЕООД; Допълнително споразумение № 001 от 02.01.2020 година към ТД № 0012 от 17.04.2016 година; Заповед № 18 от 30.11.2016 година на "Прелом" ЕООД, ведно с молба от 30.11.2016 година; Заповед № 22 от 02.11.2017 година на "Прелом" ЕООД, ведно с молба от 02.11.2017 година; Заповед № 13 от 31.10.2018 година на "Прелом" ЕООД, ведно с молба от 31.10.2018 година; Заповед № 9 от 01.11.2019 година на "Прелом" ЕООД, ведно с молба от 01.11.2019 година; Справка за присъствието за месец март 2020 година при "Прелом" ЕООД; Ведомост за заплати за месец март 2020 година на "Прелом" ЕООД; Справка за приети и отхвърлени заявления, изх. № 04388163015027 от 17.04.2016 година на НАП, ведно с подадено уведомление; Служебна бележка № 012 от 18.04.2016 година на "Прелом" ЕООД; Вътрешни правила за работна заплата в "Прелом" ЕООД - 2 броя; Правилник за вътрешния трудов ред в "Прелом" ЕООД - 2 броя.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

Производството по делото е образувано по иск с правно основание чл. 74, ал. 3, във връзка с ал. 1, пред. 1 КТ. Същият е процесуално допустим, доколкото ищецът има качеството на компетентен /контролен/ орган по смисъла на чл. 74, ал. 3 КТ и съгласно чл. 74, ал. 3 от КТ има задължение да заяви претенция за обявяване недействителността на трудов договор на основание чл. 74, ал. 1 КТ, респективно - е активно легитимиран в настоящото производство. Ответниците от своя страна, като страни по атакувания трудов договор, са пасивно легитимирани да отговарят по предявения иск. Неоснователно в тази насока се явява възражението на процесуалните представители

на ответниците по делото за липса на правен интерес от предявяването на иска за обявяване недействителността на трудовия договор, доколкото към момента на подаване на исковата молба, трудовото правоотношение е прекратено. Цитираната в отговорите на исковата молба практика в тази насока се явява неотносима към правния спор по настоящото дело, доколкото страни в производствата по разгледаните от ВКС дела са самите страни по трудовото правоотношение, съответно - при прекратяването му за тях липсва правен интерес от обявяване недействителността на договора в самостоятелно производство, а този въпрос подлежи на преценка при разглеждането на спор между страните във връзка с последиците от прекратяването. В случая по делото за ищеца, като контролен орган е налице правен интерес от предявяване на иска по чл. 74, ал. 3, във връзка с ал. 1 КТ, доколкото неговата действителност е от значение за правата на работника в сферата на общественото осигуряване /придобит осигурителен стаж, получаване на парични обезщетения за временна неработоспособност, за безработица, стаж за пенсия и др./. В този смисъл настоящият съдебен състав приема, че за ищеца е налице правен интерес от предявяването на иска.

Предявеният по делото иск по своя характер, е конститутивен, като с разрешаването му се търси правна промяна в положението на страните по трудовия договор. Съгласно разпоредбата на чл. 74, ал. 1 КТ трудов договор, който противоречи на закона или на колективен трудов договор или ги заобикаля, е недействителен. В Кодекса на труда законодателят борави с родовото понятие недействителност и не съдържа уредба на отделните основания, водещи до нищожност или унищожаемост на трудовия договор. С оглед специфичните обществени отношения, които трудовото законодателство регламентира недействителността на трудовия договор има и свои характерни правни последици, които се различават от последиците на общите основание за нищожност и унищожаемост /чл. 74, ал. 6 и ал. 7 КТ и чл. 75 КТ/. Доколкото обаче трудовото право е част от системата на гражданското право, основанията за недействителност на гражданскоправните сделки, намират субсидиарно приложение и към въпроса за действителността на една трудовоправна връзка.

В случая по делото процесуалният представител на ищеца развива съображения за недействителност на сключения между ответниците на 17.04.2016 година трудов договор поради противоречието му на закона, доколкото управителят на ответното ЕООД, като негов законен представител, не може да се намира в трудово правоотношение със самия себе си като физическо лице. Макар да не се е позовал изрично на конкретна разпоредба, по същество навежда твърдения за нарушение на нормата на чл. 38, ал. 1, пред. 1 ЗЗД. Съгласно посочената правна норма представителят не може да договаря от името на представлявания лично със себе си, респективно - органният представител на едно юридическо лице не може да договаря със себе си в лично качество. По аргумент от чл. 141, ал. 1 и ал. 2 ТЗ на управителя на

търговското дружество, като негов органен представител, е признато правото волята му да бъде счетена във външните отношения за воля на юридическото лице. По силата на чл. 141, ал. 7 ТЗ правоотношението между дружеството и управителя възниква чрез овластяване с договор за възлагане на управление, сключван в писмена форма от името на дружеството чрез лице, оправомощено от общото събрание на съдружниците или от едноличния собственик, и се урежда по правилата на договора за поръчка по ЗЗД. Част от правомощията на управителя включват и упражняването на работодателска власт по отношение на работниците и служителите на дружеството. В тази връзка е недопустимо едно физическо лице да съвместява едновременно качеството на управител на търговско дружество и на работник при управляването от него дружество. Едновременното съществуване на мандатно и на трудово правоотношение води до невъзможност за осъществяване на включените в последното права и задължения с оглед на разпоредбата на чл. 38, ал. 1, пред. 1 ЗЗД. Управителят нито може да сключва трудов договор със себе си, нито може да сключва споразумение за изменението му. Не би могла да се осъществява и дисциплинарната власт - неотменима част от трудовото правоотношение. Тази несъвместимост не представлява нарушение на конституционно закрепеното в чл. 48 от Конституцията на РБ право на труд и на свободно избиране на професия и място на работа, доколкото сключването на договор за възлагане на управление е правна възможност, която се реализира по желание на страните по него. В този смисъл са Решение № 91 от 16.04.2018 година по гр. д. № 3513/2017г. на IV г.о. на ВКС и Решение № 250 от 21.10.2020 година по гр. д. № 159/2019г. на IV г. о. на ВКС. В случая не става въпрос и за даденото в т. 2 на ТР № 3/2013г. на ОСГТК задължително разяснение, съгласно което, когато едно и също лице действа като органен представител на две търговски дружества при сключване на правна сделка между тях не се прилага забраната на чл. 38, ал. 1 ЗЗД.

Мотивиран от всичко изложено по-горе съдът намира, че трудовият договор от 17.04.2016 година., при сключването на който, първият ответник „Прелом“ ЕООД е изразил воля чрез своя органен представител - П. ИЛ. П. за възникване на трудово правоотношение с П. ИЛ. П. - в лично качество, като физическо лице, за длъжността „автомонтьор-механик“, противоречи на разпоредбата на чл. 38, ал. 1, пред. 1 ЗЗД, което води до недействителност на трудовия договор, поради противоречие със закона. В тази връзка и на основание чл. 74, ал. 1, пред. 1 КТ тази недействителност следва да бъде обявена от съда и процесният трудов договор да бъде прогласен за нищожен. Ето защо, предявеният по делото иск с правно основание чл. 74, ал. 3, във връзка с ал. 1, пред. 1 КТ се явява основателен, поради което и като такъв следва да бъде уважен изцяло.

При този изход на делото претенцията на ищеца за присъждане на разноски на основание чл. 78, ал. 1 ГПК се явява основателна. Същият е представляван от

юрисконсулт, поради което на ищеца следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение в размер на 150.00 лева на основание чл. 78, ал. 8 ГПК, във връзка с чл. 37 ЗПрП, във връзка с чл. 25, ал. 1 НЗПрП. Доколкото ищецът по делото е освободен от заплащане на държавна такса за производството, на основание чл. 78, ал. 6 ГПК дължимата по делото държавна такса в размер на 80.00 лева /чл. 3 ТДТГПК/ следва да бъде възложена на ответниците.

Водим от горното, Великотърновският районен съд

РЕШИ:

ОБЯВЯВА по иск на **НАЦИОНАЛНИЯ ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ град София, чрез ТП на НОИ град Велико Търново, пл. „Център” 2 ет. 5, НЕДЕЙСТВИТЕЛНОСТТА на Трудов договор № 0012 от 17.04.2016 година,** сключен между **„ПРЕЛОМ“ ЕООД**, със седалище и адрес на управление село Русаля, община Велико Търново, с ЕИК 104699591, представлявано от управителя П. ИЛ. П. - в качеството на работодател и **П. ИЛ. П.** от *, с ЕГН ***** - в качеството на работник, на основание чл. 74, ал. 3, във връзка с ал. 1, пред. 1 КТ, във връзка с чл. 38, ал. 1, пред. 1 ЗЗД.

ОСЪЖДА „ПРЕЛОМ“ ЕООД, със седалище и адрес на управление село Русаля, община Велико Търново, с ЕИК 104699591 и **П. ИЛ. П.** от *, с ЕГН ***** **да заплатят** в полза на бюджета на съдебната власт **по сметка на Районен съд – Велико Търново** държавна такса в размер на **80.00 лв. /осемдесет лева/**, както и 5.00 лева /пет лева/ в случай на служебно издаване на изпълнителен лист.

ОСЪЖДА „ПРЕЛОМ“ ЕООД, със седалище и адрес на управление село Русаля, община Велико Търново, с ЕИК 104699591 и **П. ИЛ. П.** *, с ЕГН ***** **да заплатят на НАЦИОНАЛНИЯ ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ град София, чрез ТП на НОИ град Велико Търново, пл. „Център” 2 ет. 5 сумата в размер на 150.00 лв. /сто и петдесет лева/ - юрисконсултско възнаграждение.**

Решението подлежи на обжалване пред Окръжен съд - Велико Търново в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Велико Търново: _____